

© Marjan Verhulst

Catechumenaat in de lift

nooit te oud om gedoopt te worden

Peter VANDE VYVERE Een twintigtal volwassenen in ons bisdom bereidt zich in deze periode voor op het ontvangen van de initiatiesacramenten. Elf van hen worden in de volgende Paasnacht gedoopt. We werpen een blik op dat interessante fenomeen. En we stellen een nagelnieuwe brochure voor over het 'catechumenaat' dat vandaag eigenlijk iedereen aanbelangt die met verkondiging en catechese bezig is.

Met Pasen ontvangen in ons bisdom – als alles goed gaat – elf volwassenen het doopsel, nog eens vier mensen het vormsel en iemand uit de protestantse kerkgemeenschap wordt opgenomen in de katholieke Kerk. Vier andere volwassenen bereiden zich nu al voor op het doopsel in de paasnacht van volgend jaar, 2017. Al bij al bescheiden cijfers, maar toch neemt het fenomeen van de volwassenen die er uitdrukkelijk voor kiezen om christen te worden, jaar na jaar toe. En alles wijst erop dat de volwassenendoop in de toekomst alleen maar aan belang wint.

Tot voor enkele jaren waren er nagenoeg alleen catechumenen of volwassen geloofsleerlingen in de stad Gent waar secularisering en multiculturaliteit al langer present zijn. Die factoren verklaren natuurlijk mee waarom zich catechumenen aandienen. In een sterk gesecculariseerde cultuur zijn er, anders dan in een gekerstende samenleving, eenvoudigweg meer mensen die niet gedoopt werden als baby, maar die naderhand zelf en bewust christen willen worden. Traditioneel bevinden zich ook nogal wat nieuwkomers van buitenlandse oorsprong onder de

catechumenen: mensen die in een thuisland waar chaos heerst niet gedoopt raakten of die een andere religie aanhingen. Bij de huidige groep doopleerlingen voor Pasen 2016 komen vijf mensen uit het buitenland en alle vier de vormselkandidaten zijn van buitenlandse origine. Intussen wonen de volwassen doopsel- en vormselkandidaten in zowat alle hoeken van het bisdom.

Van binnenuit groeien in geloof

Het catechumenaat of de doopvoorbereiding kent wereldwijd in de katholieke Kerk een vrij vast stramien met

© Marjan Verhulst

geijkte liturgische momenten, die telkens een nieuw moment in de groei naar het christen zijn inluiden. Na een periode van kennismaking, worden de catechumenen rond het begin van de advent opgenomen als geloofsleerlingen. Op de eerste zondag van de vasten volgt de naamopgave voor de bisschop in de kathedraal. Daarna is er op verschillende zondagen van de veertigdagentijd in de lokale kerk, een klein liturgisch moment dat de catechumeen verder inwijdt (dooponderzoeken en overdracht van geloofsbelijdenis en Onze Vader). Op woensdag van de Goede Week worden de catechumenen door de bisschop gezalfd met catechumenenolie en in de Paaswake ontvangen ze doopsel, vormsel en eucharistie.

Gedurende die hele voorbereidingstijd – die minstens een jaar en idealiter twee jaar duurt – leren de doopleerlingen het geloof van binnenuit kennen: ze worden persoonlijk begeleid door een ‘oudere broer of zus in het geloof’, waar mogelijk komen ze met een groepje christenen geregeld samen voor geloofsverdieping en ze leren het (dienende en biddende) leven van de kerkgemeenschap kennen. Door dit traject leren ze van binnenuit het christelijk leven en het geloof kennen en ervaren. Waar de lokale gemeenschap daarin ‘meeleeft’, wordt dit een deugddoend en diepgaand gebeuren voor allen. Christenen van geboorte worden zich dieper bewust wat het betekent als gedoopte te leven, wanneer ze mee-

maken dat volwassen mensen bewust kiezen om christen te worden. Bovendien doet het onze veelal oudere kerk deugd te ervaren dat God ook vandaag werkelijk nieuw leven wekt.

Nood aan informatie

De mogelijkheid om als volwassene gedoopt te worden, is – ook in de Kerk – nog al te weinig bekend. Soms duurt het lang – vaak maanden en zelfs jaren – voor iemand die interesse toont in het doopsel, op het ‘juiste spoor’ wordt gezet en ook echt aan een traject kan beginnen. Om aan die nood aan informatie tegemoet te komen, is er onder meer de website www.nooitteoud.be.

“
*We ontdekken almaar
meer het belang van een
initiërende aanpak.*”

Binnenkort ziet een nieuwe publicatie het licht die op diezelfde nood inspeelt. Er wordt namelijk de laatste hand gelegd aan een brochure die zal verschijnen met als titel ‘Katholiek worden’. De redactie berust bij de diocesane adviesraad voor catechumenaat van ons bisdom. De brochure wil allereerst op een eenvoudige manier informatie bieden aan geïnteresseerde kandidaat-dopelingen. In een eerste gesprek met een lokale en diocesane verantwoordelijke, krijgt een kandidaat meestal heel wat informatie over zich heen. Om na zo’n kennismaking alles nog eens rustig op een rijtje te zetten, is een korte, overzichtelijke brochure met beknopte verheldering van het hele gebeuren uiterst zinvol.

Model voor elke catechese

Zo’n publicatie is niet alleen interessant voor de kandidaten zelf, maar vormt ook een hulp voor pastorale verantwoordelijken en voor al wie vandaag met verkondiging en catechese bezig is. Dat

ook catechisten allerlei beter vertrouwd raken met het catechumenaat is geen overbodige luxe. Immers, het Algemeen directorium voor de catechese, het catechetisch handboek van de wereldkerk uit 1997, stelt dat het catechumenaat in principe hét basismodel voor elke catechese is. In onze catechese ontdekken we almaar meer het belang van een initiërende aanpak: mensen via concrete ervaringen – ook via goede liturgie – geleidelijk leren thuishoeren in het geloof. Zowel doopselcatechisten, catechisten voor vormelingen en eerste communicanten als verantwoordelijken voor huwelijkspastoraal ondervinden dat volwassenen (ouders en trouwers) behoefte hebben aan een ervaringsgerichte kennismaking met het christelijk leven. Catechisten kunnen daarbij zeker leren van de ‘catechumenale aanpak’.

Nog een ander hedendaags fenomeen wijst in dezelfde richting. Stilaan ontmoeten we ook bij ons meer en meer ‘herbeginners’: mensen die als kind gedoopt zijn, in wiens leven geloof en Kerk nauwelijks een rol speelden, maar die – vaak door een ingrijpende levenservaring – als volwassene het geloof (her)ontdekken en er wensen in te groeien. Ook voor zulke mensen is een traject van het catechumenale type zinvol. Voor wie zulke mensen catechetisch begeleidt, biedt de brochure ‘Katholiek worden’ ongetwijfeld een interessant denkkader.

Info over en bestelling van de brochure ‘Katholiek worden’, die in maart verschijnt en ongeveer 4 euro zal kosten bij peter.vande.vyvere@ccv.be.